

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 96/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. februára 2016 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Stanislavom Jakubčíkom, Advokátska kancelária, Kutlíkova 17, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 15 ods. 1 a 2, čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1, čl. 33, čl. 40 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 2 ods. 1 a s čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 22 a čl. 25 Všeobecnej deklarácie ľudských práv postupom a rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č. k. 11 C 144/2011-85 zo 17. októbra 2012 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 129/2013-119 zo 4. mája 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 15 ods. 1 a 2, čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1, čl. 33, čl. 40 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 2 ods. 1 a s čl. 13 dohovoru a čl. 22 a čl. 25 Všeobecnej deklarácie ľudských práv (ďalej aj „deklarácia“) postupom a rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 11 C 144/2011-85 zo 17. októbra 2012 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 129/2013-119 zo 4. mája 2015, ktorou žiada vydať tento nálezh:

«1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na život a jeho ochranu podľa čl. 15 ods. 1, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) a podľa čl. 2 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), práva na ochranu zdravia podľa čl. 40 Ústavy SR a čl. 22 a 25 Všeobecnej deklarácie ľudských práv, práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy SR, práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy SR, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru, práva na rovnaké zaobchádzanie bez ohľadu na príslušnosť ku ktorejkoľvek národnostnej menšine alebo etnickej skupine podľa čl. 33 Ústavy SR, zákazu diskriminácie podľa čl. 14 Dohovoru v spojení s čl. 2 (1) Dohovoru a 13 Dohovoru, práva na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, práva na účinný prostriedok nápravy v zmysle čl. 13 Dohovoru a práva na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj základného práva sťažovateľa podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj základného práva sťažovateľa podľa článku 6 ods. 1 európskeho Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v a to postupom a

rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave, sp. zn.: 6 Co/129/2013, 6 Co/171/2015 zo dňa 04. 05. 2015 v spojení s rozhodnutím a postupom Okresného súdu Bratislava sp. zn.: 11 C/144/2011-85 zo dňa 17. 10. 2012 a sp. zn.: 11 C 144/2011-107 zo dňa 18. 02. 2013 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave: 6 Co/129/2013, 6 Co/171/2015 zo dňa 04. 05. 2015 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 355,72 EUR...»

Ako vyplynulo zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu a z jej príloh, sťažovateľ sa ako žalobca domáhal proti Slovenskej republike – Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky ako žalovanému (ďalej len „žalovaný“) žalobou doručenou okresnému súdu 16. septembra 2011 v konaní pod sp. zn. 11 C 144/2011 náhrady škody na zdraví vo výške 2 880 € a náhrady nemajetkovej ujmy 200 000 €. Sťažovateľ žalobu odôvodnil tým, že škodu na zdraví mu spôsobili 5. a 6. júla 2001 príslušníci Policajného zboru v Magnezitovciach, v budove Obvodného oddelenia Policajného zboru v Jelšave a v budove Obvodného oddelenia Policajného zboru v Revúcej. V rovnakom čase a na rovnakých miestach spôsobili príslušníci Policajného zboru smrť jeho otca [REDAKOVANÉ] st., ktorý v dôsledku ich konania na chodbe Obvodného oddelenia Policajného zboru v Revúcej 6. júla 2001 zomrel. Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5 T 18/02 z 28. februára 2008 boli šiesti príslušníci Policajného zboru uznaní vinnými zo zločinu mučenia a iného neľudského alebo krutého zaobchádzania podľa § 420 ods. 1, 2 písm. a), b) a e) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. s poukazom na ustanovenie § 138 ods. 1 písm. a), b), j) Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. a ďalší príslušník Policajného zboru z trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) a c) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona č. 140/1961 Zb., ktorých sa dopustili okrem iného aj spôsobením škody na zdraví sťažovateľovi a spôsobením smrti jeho otcovi. Rovnakým rozsudkom bol uznaný vinným i sťažovateľ a dvaja ďalší obvinení z trestného činu násillia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a Trestného zákona č. 140/1961 Zb. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v súvislosti s ich konaním predchádzajúcim policajnému zásahu. Odvolania

podané proti tomuto rozsudku obžalovanými boli Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 5 To 11/2008 zo 17. septembra 2009 zamietnuté. Sťažovateľ si náhradu škody v trestnom konaní neuplatnil. Sťažovateľom žalovaná náhrada škody na zdraví vo výške 2 880 € vychádzala z bodového ohodnotenia bolestného za zranenia, ktoré utrpel v dôsledku konania príslušníkov Policajného zboru podľa rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5 T 18/02 z 28. februára 2008. Keďže iba náhrada škody na zdraví nemohla byť s ohľadom na protiprávne konanie príslušníkov Policajného zboru primeranou satisfakciou za ujmu spôsobenú sťažovateľovi, a to aj v dôsledku privodenia smrti jeho otcovi, domáhal sa i náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania.

Okresný súd žalobu sťažovateľa rozsudkom č. k. 11 C 144/2011-85 zo 17. októbra 2012 zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Právne vec posúdil podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon o zodpovednosti štátu za škodu“). Konanie príslušníkov Policajného zboru považoval za nesprávny úradný postup zakladajúci právo sťažovateľa na náhradu škody voči žalovanému. Škodu na zdraví u sťažovateľa, ako aj príčinnú súvislosť medzi jej vznikom a nesprávnym úradným postupom považoval za preukázanú. Ďalej bol toho názoru, že hoci zákon o zodpovednosti štátu za škodu výslovne neumožňoval priznať poškodenú náhradu nemajetkovej ujmy, s ohľadom na súčasnú právnu úpravu tejto zodpovednosti, súdnu prax, ako aj výklad pojmu škoda, je i nárok sťažovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy daný. Žalobu však zamietol s odôvodnením, že právo sťažovateľa na bolestné i na náhradu nemajetkovej ujmy sú premlčané.

Pokiaľ ide o bolestné, svoje rozhodnutie založil na ustanovení § 22 zákona o zodpovednosti štátu za škodu. Podľa § 22 ods. 1 prvej vety zákona o zodpovednosti štátu za škodu sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou na uplatnenie práva na náhradu škody zrušenie rozhodnutia, plynie premlčacia doba odo dňa doručenia (oznámenia) zrušujúceho rozhodnutia. Podľa § 22 ods. 2 zákona o zodpovednosti štátu za škodu najneskôr sa toto právo premlčí za desať rokov odo dňa, keď poškodenému bolo doručené (oznámené) nezákonné rozhodnutie, ktorým bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Trojročná premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode, teda nadobudol vedomosť o tom, že mu škoda vznikla. Nevyžaduje sa jeho vedomosť o tom, ktorá konkrétna osoba mu ju spôsobila, pokiaľ je zrejmé, že za jej konanie zodpovedá štát. Sťažovateľ sa o škode a jej výške dozvedel najneskôr z jej bodového ohodnotenia vyčísleného 7. marca 2002. O tom, že za škodu zodpovedá štát, mal sťažovateľ vedomosť od začiatku trestného stíhania, ktoré bolo vedené proti príslušníkom Policajného zboru v súvislosti s výkonom ich právomoci, pretože sám bol v tomto konaní obvineným, nepochybne však najneskôr v čase vyhlásenia rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5 T 18/02, t. j. 28. februára 2008. Keďže sťažovateľ podal žalobu okresnému súdu až 16. septembra 2011, svoje právo na bolestné uplatnil po uplynutí premlčacej doby.

Pokiaľ ide o premlčanie práva sťažovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, toto právo sa premlčuje v trojročnej premlčacej dobe (§ 101 Občianskeho zákonníka), ktorá v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe (napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 265/2009 zo 17. februára 2011) začína plynúť od okamihu, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby, teda v prípade sťažovateľa od 6. júla 2001. Aj v tomto prípade podal sťažovateľ teda žalobu po uplynutí premlčacej doby.

Sťažovateľ v priebehu konania pred okresným súdom argumentoval tým, že premlčacia doba mohla začať plynúť až doručením uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 11/2008 zo 17. septembra 2009, pretože až vtedy sa dozvedel, kto za škodu zodpovedá. Podľa názoru okresného súdu táto argumentácia neobstojí, pretože sťažovateľ do počiatku (t. j. od 5. a 6. júla 2001) vedel, že proti nemu, jeho otcovi a ďalším osobám zasahujú príslušníci Policajného zboru, k vzniku zranení došlo v služobných priestoroch Policajného zboru, teda mu muselo byť zrejmé, že škodu mu spôsobili policajti pri výkone ich právomoci, za konanie ktorých zodpovedá štát.

Ďalej sťažovateľ argumentoval tým, že právo na náhradu ním uplatnenej škody na zdraví a nemajetkovej ujmy, premlčaniu (najmä s ohľadom na medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj princípy medzinárodného práva) nepodlieha, pretože táto škoda i nemajetková ujma mu vznikla ako dôsledok mučenia a iného neľudského alebo krutého zaobchádzania. Okresný súd sa s touto argumentáciou nestotožnil a reagoval na ňu takto:

«Podľa článku 14 Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (zverejnený pod č. 143/1988 Zb.), každý štát, ktorý je zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečí vo svojom právnom poriadku, aby obeť mučenia mala právo na nápravu a na spravodlivé a primerané odškodnenie, včítane prostriedkov potrebných na čo najúplnejšiu zdravotnú rehabilitáciu. V prípade smrti obete, ku ktorej došlo v dôsledku mučenia, majú právo na odškodnenie osoby, ktoré boli na ňu odkázané výživou.

Ani tento článok Dohovoru nič nehovorí o nepremlčateľnosti nárokov na náhradu škody spôsobených uvedenými trestnými činmi, ale pojednáva iba o tom, že každý štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, je povinný zabezpečiť vo svojom právnom poriadku, aby obeť mučenia mala právo na nápravu a na spravodlivé a primerané odškodnenie. Táto povinnosť sa napokon (okrem iných – Občiansky zákonník, zákon o odškodňovaní obetí násilných trestných činov a pod.) premietla aj v zákone č. 58/1969 Zb. a následne sa premietla aj do zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré v nijakom smere nevyklúčujú ani neobmedzujú práva poškodených domáhať sa náhrady škody aj v prípade, ak sa takýchto trestných činov dopustili zástupcovia štátu. To, že uplatnené nároky podliehajú premlčaniu nemožno považovať za obmedzenie práva na náhradu škody resp. jeho reštrikciu.

Napokon aj... uznesenie prijaté Valným zhromaždením OSN zo dňa 21.3.2006 hovorí o tom, že ustanovenia o premlčaní sa nevzťahujú na hrubé porušovanie medzinárodných ľudských práv a vážnych porušení ustanovení humanitárneho práva, ktorá predstavujú zločiny podľa medzinárodného práva. Uvedené uznesenie teda zakotvuje nepremlčateľnosť zločinov podľa medzinárodného práva, ktoré predstavujú hrubé porušovanie medzinárodných ľudských práv a vážne porušenie ustanovení humanitárneho práva, avšak z hľadiska nepremlčateľnosti trestného činu – t.j. zmyslom bolo potrestať takýchto páchatel'ov aj po uplynutí dlhej doby (uvedené však nemožno stotožňovať s premlčaním nároku na náhradu škody). V danom prípade však neposudzujeme nepremlčateľnosť trestného stíhania za uvedené zločiny, ale hovoríme o nárokoch na náhradu škody vyvolanej týmito zločinmi. Pre tieto nároky však nepremlčateľnosť nevyplýva ani z uvedeného uznesenia. Uvedená nepremlčateľnosť sa teda nevzťahuje na nároky na náhradu škody, ale na samotné spáchanie týchto trestných činov (účelom je aby boli páchatelia týchto činov potrestaní bez ohľadu na to aká dlhá doba uplynula od spáchania týchto zločinov).

Uvedenému nasvedčuje aj druhá veta tohto článku uznesenia v zmysle ktorej „domáce ustanovenia pre premlčanie pre iné typy porušenia, ktoré nepredstavujú zločiny podľa medzinárodného práva, vrátane časových obmedzení platných pre civilné pohľadávky a iné postupy, by nemali byť príliš reštriktívne“. Aj z uvedeného je zrejmé, že deklarovaná nepremľateľnosť sa vzťahuje k spáchaniu samotných zločinov (v danom prípade k tým, ktoré nepredstavujú zločiny podľa medzinárodného práva) a nie k civilným nárokom na náhradu škody z nich (tieto nemajú podliehať len prílišnej reštrikcii, čo však nemožno hovoriť pri premlčaní – samotné premlčanie totiž nie je reštrikciou, ale prvkom právnej istoty v právnych vzťahoch).

Napokon citované uznesenie VZ OSN sa pretavilo v slovenskom právnom poriadku do ust. § 88 TZ, ktorý hovorí, že uplynutím premlčacej doby nezaniká trestnosť trestných činov uvedených v dvanástej hlave osobitnej časti tohto zákona (kam zaraďujeme aj zločin mučenia a iného neľudského a krutého zaobchádzania - § 420) okrem trestného činu podpory a propagácie skupín smerujúcich k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 421 a § 422, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423 a trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424 (predtým to bol §67a zákona č. 140/1961 Zb.). Uvedené však nijako nesúvisí s nárokmi na náhradu škody spôsobených týmito trestnými činmi.

Aj spomínaná štúdia profesora van Boven, sa v konečnom dôsledku venuje nepremľateľnosti trestných činov (najmä vojnových zločinov) a nie nepremľateľnosti práva na náhradu škody spôsobenej trestnými činmi. V danom prípade treba poznamenať, že na osobe navrhovateľa nedošlo k spáchaniu vojnového zločinu, ale trestného činu proti ľudskosti, ktorých nepremľateľnosť zakotvuje aj slovenský právny poriadok a to v samotnom Trestnom zákone. Napokon navrhovateľ predmetnú štúdiu súdu nepredložil, takže nebolo možné overiť jej hodnovernosť, t.j. či sa v nej nachádza to, čo popísal navrhovateľ. Napokon ide len o štúdiu, ktorá sama o sebe nie je prameňom práva a súd ňou nie je pri rozhodovaní viazaný.

Rovnako tak, pokiaľ ide o prípad Medzinárodného trestného tribunálu pre bývalú Juhosláviu (ICTY) Anto Furundzija, na ktorý poukázal navrhovateľ a z ktorého ako implikácia pre národné práva vyplýva skutočnosť, že na mučenie sa nesmie vzťahovať premlčanie. Aj v tomto prípade sa hovorí len o nemožnosti premlčania trestného činu

mučenia (čo slovenský právny poriadok zakotvuje), nie však o premlčaní nárokov na náhradu škody spôsobenej predmetným trestným činom.

Ďalej je potrebné si uvedomiť, že všetky vyššie uvedené názory navrhovateľa (pokiaľ ide o argument o nepremlčateľnosti práva na náhradu škody) sa opierajú o normy medzinárodného práva verejného, ktoré ukladajú povinnosti štátom a nie jednotlivcom. Ani samotný čl. 14 Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu nezakotvuje nepremlčateľnosť práva na náhradu škody spôsobenej trestným činom, ale ukladá štátu len povinnosť zabezpečiť vo svojom právnom poriadku, aby obeť mučenia mala právo na nápravu a na spravodlivé a primerané odškodnenie, čo je v slovenskom poriadku umožnené prostredníctvom viacerých noriem, či už práva verejného alebo súkromného. Samotné premlčanie týchto nárokov nie je však obmedzením tohto práva. Zavedenie premlčacej lehoty nie je obmedzovaním práva domáhať sa náhrady škody, ale predstavuje prvok stability v právnych vzťahoch, nedochádza tu teda k obmedzovaniu uplatnenia nárokov na náhradu škody, ale len k ich premlčaniu, nárok však zostáva zachovaný. Je vecou poškodeného, či si takýto nárok uplatní alebo neuplatní. Pokiaľ ide o poškodenie zdravia, dokonca tu právny poriadok SR (aj vzhľadom na povahu tohto nároku) neustanovuje ani plynutie objektívnej premlčacej lehoty (čo pri ostatných nárokoch na náhradu škody objektívna premlčacia lehoty plynú vždy), čím umožňuje a uľahčuje poškodenému vždy uplatňovať svoje nároky z náhrady škody na zdraví. Nemožno však považovať za reštrikciu to, že hoci poškodený vedel o škode na zdraví aj jej výške, mu začala plynúť subjektívna premlčacia lehota. Plynutie premlčacej lehoty má predovšetkým svoj stabilizačný význam v právnych vzťahoch, nie reštriktívny význam, nakoľko nemožno považovať za opodstatnené, keď si poškodený (hoci vedel o škode a jej výške) začne svoje nároky uplatňovať s odstupom času napr. po 50 rokoch.

Vzhľadom na uvedené sa súd nestotožnil s argumentáciou navrhovateľa, že nároky na náhradu škody spôsobenej trestným činom mučenia a neľudského a krutého zaobchádzania nepodliehajú premlčaniu. Istým spôsobom by sa narušila aj právna stabilita, pokiaľ by sme skupinu náhrady škody spôsobenej trestným činom mučenia, neľudského a krutého zaobchádzania vyňali z premlčania (pozitívna diskriminácia), pričom pri náhrade škody v iných prípadoch (pri iných trestných činoch napr. vraždy, ťažkej ujmy na zdraví ako aj mnoho iných závažných zločinov) by premlčanie bolo zachované. Potom

obete iných násilných trestných činov by boli v nerovnakom právnom postavení vo vzťahu k prístupu súdu a k ochrane ich práv. Povaha spáchaného trestného činu by skôr mala byť len merítkom, resp. jedným z faktorov (kritériom), ktoré by súd zohľadňoval pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy, nie však faktorom ovplyvňujúcim plynutie premlčacej doby pri nárokoch na náhradu škody.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, mal súd za to, že nároky navrhovateľa, tak na náhradu škody (bolestné) ako aj na náhradu nemajetkovej ujmy, sú premlčané, a preto žalobný návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.»

Rozsudok okresného súdu bol sťažovateľovi doručený 5. novembra 2012 a sťažovateľ proti nemu včas (20. novembra 2012) podal odvolanie. Toto odvolanie doplnil podaním odovzdaným na poštovú prepravu 23. januára 2014. Sťažovateľ podal odvolanie i proti uzneseniu okresného súdu č. k. 11 C 144/2011-107 z 18. februára 2013, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie (vo výške 20 €). Krajský súd rozsudkom č. k. 6 Co 129/2013-119 zo 4. mája 2015 rozsudok (i uznesenie) okresného súdu ako vecne správny potvrdil. K doplneniu odvolania sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu neprihliadol, pretože bolo podané po uplynutí odvolacej lehoty.

Rozsudok okresného súdu č. k. 11 C 144/2011-85 zo 17. októbra 2012 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 129/2013-119 zo 4. mája 2015 nadobudol právoplatnosť 8. júna 2015.

Sťažovateľ sťažnosť doručil ústavnému súdu na porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru, základného práva na život a jeho ochranu podľa čl. 15 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 2 ods. 1 dohovoru, základného práva na ochranu zdravia podľa čl. 40 ústavy a čl. 22 a čl. 25 deklarácie, základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ods. 1 ústavy, základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 ústavy, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, práva na rovnaké zaobchádzanie podľa čl. 33 ústavy, zákazu diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru v spojení s čl. 2 ods. 1 dohovoru a s čl. 13 dohovoru postupom a rozhodnutiami okresného súdu č. k.

11 C 144/2011-85 zo 17. októbra 2012 a krajského súdu č. k. 6 Co 129/2013-119 zo 4. mája 2015 odôvodnil tým, že zopakoval svoj právny názor na vec, ktorý predniesol už v konaní pred všeobecnými súdmi, zdôraznil najmä, že premlčacia lehota začala plynúť až doručením rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 11/2008 zo 17. septembra 2009, ako aj to, že konanie odsúdených príslušníkov Policajného zboru bolo kvalifikované ako mučenie a iné neľudské alebo kruté zaobchádzanie, v dôsledku čoho ním spôsobená škoda premlčaniu nepodlieha. Sťažovateľ ďalej poukázal na to, že odvolací súd neprihliadol na doplnenie dôvodov jeho odvolania (v ktorom poukazoval na to, že žalovaným vznesená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi) a odmietol sa ním zaoberať, čo je podľa názoru sťažovateľa prejavom arbitrárnosti jeho rozhodnutia. Zopakoval, že pre rozpor námietky premlčania vznesenej žalovaným s dobrými mravmi nemalo byť na vznesenú námietku premlčania prihliadané a žalobe sťažovateľa malo byť vyhovené. Všeobecné súdy nezabezpečili svojím rozhodnutím dostatočnú ochranu životu a zdraviu sťažovateľa napriek ich pozitívnym záväzkom vyplývajúcim z čl. 15 ústavy, sťažovateľ nedisponoval účinným prostriedkom nápravy, jeho nárok mal byť dôsledne prešetrovaný, a to aj s ohľadom na jeho zraniteľnosť a znevýhodnené postavenie ako príslušníka rómskeho etnika. Všeobecné súdy nevenovali dostatočnú pozornosť ani tomu, že konanie príslušníkov Policajného zboru bolo nielen brutálne, ale aj ponižujúce, pri ich rozhodovaní bola príslušnosť k národnostnej menšine sťažovateľovi na ujmu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto Dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Podľa čl. 15 ods. 1 ústavy každý má právo na život. Ľudský život je hodný ochrany už pred narodením.

Podľa čl. 15 ods. 2 ústavy nikto nesmie byť pozbavený života.

Podľa čl. 2 ods. 1 dohovoru právo každého na život je chránené zákonom. Nikoho nemožno úmyselne zbaviť života okrem výkonu súdom uloženého trestu nasledujúceho po uznaní viny za spáchanie trestného činu, pre ktorý zákon ukladá tento trest.

Podľa čl. 40 ústavy každý má právo na ochranu zdravia. Na základe zdravotného poistenia majú občania právo na bezplatnú zdravotnú starostlivosť a na zdravotnícke pomôcky za podmienok, ktoré ustanoví zákon.

Podľa čl. 22 deklarácie každý človek ako člen spoločnosti má právo na sociálne zabezpečenie a nárok na to, aby mu boli národným úsilím a medzinárodnou súčinnosťou v súlade s organizáciou a prostriedkami príslušného štátu zabezpečené hospodárske, sociálne a kultúrne práva, nevyhnutné na jeho dôstojnosť a na slobodný rozvoj jeho osobnosti.

Podľa čl. 25 deklarácie každý má právo na životnú úroveň primeranú zdraviu a blahobytu jeho i jeho rodiny, rátajúc do toho potravu, šatstvo, bývanie, lekársku opateru a nevyhnutné sociálne služby, právo na zabezpečenie v nezamestnanosti, v chorobe, pri pracovnej neschopnosti, pri ovdovení, v starobe alebo v ostatných prípadoch straty zárobkových možností, ktoré vznikli okolnosťami nezávislými od jeho vôle. Materstvo a detstvo majú nárok na osobitnú starostlivosť a pomoc. Všetky deti, či manželské, či nemanželské, požívajú rovnakú sociálnu ochranu.

Podľa čl. 16 ods. 1 ústavy nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 19 ods. 1 ústavy každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Podľa čl. 33 ústavy príslušnosť ku ktorejkoľvek národnostnej menšine alebo etnickej skupine nesmie byť nikomu na ujmu.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Ako vyplýva z podanej sťažnosti, sťažovateľ tvrdí, že k porušeniu jeho práv malo dôjsť jednak rozsudkom okresného súdu č. k. 11 C 144/2011-85 zo 17. októbra 2012 a jednak rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 129/2013-119 zo 4. mája 2015.

Ústavný súd sa zaoberal najprv tou časťou sťažnosti, ktorá smerovala proti rozsudku okresného súdu č. k. 11 C 144/2011-85 zo 17. októbra 2012.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci skúmal, či sú splnené podmienky konania pred ním o tejto časti sťažnosti sťažovateľa, a dospel k záveru, že vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľom uplatnených námietkach porušenia jej základných práv týmto rozhodnutím okresného súdu, pretože preskúmavanie jeho postupu zveruje Občiansky súdny poriadok v tomto prípade odvolaciemu súdu. Krajský súd ako súd odvolací vo veci o podanom odvolaní sťažovateľa rozhodol rozsudkom č. k. 6 Co 129/2013-119 zo 4. mája 2015. Krajský súd ako súd odvolací bol súdom, ktorému patrí právomoc posúdiť, či odvolanie sťažovateľa bolo dôvodné, a rozhodnúť o ňom.

Ústavný súd preto podľa § 25 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľa v jej časti, ktorá smerovala proti rozsudku okresného súdu č. k. 11 C 144/2011-85 zo 17. októbra 2012, pre nedostatok právomoci.

Odlišná je situácia vo vzťahu k rozsudku krajského súdu č. k. 6 Co 129/2013-119 zo 4. mája 2015. Na prerokovanie tejto časti sťažnosti sťažovateľa je právomoc ústavného súdu daná, avšak sťažnosť je v tejto časti zjavne neopodstatnená.

Krajský súd rozsudok č. k. 6 Co 129/2013-119 zo 4. mája 2015 odôvodnil takto:

„Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Právnemu zástupcovi žalobcu bol napadnutý rozsudok doručený dňa 05. 11. 2012 a 15 - dňová lehota na podanie odvolania teda uplynula dňom 20.11.2012. Žalobca podal odvolanie na pošte dňa 20. 11. 2012, teda včas. Odvolanie doplnil podaním z 23. 01. 2014 (č. 1. 112) podaným na poštu dňa 24. 01. 2014, teda celkom zjavne po uplynutí odvolacej lehoty. Na toto podanie žalobcu, ktorým žalobca rozšíril dôvody odvolania o rozpor námietky premlčania s dobrými mravmi, odvolací súd neprihliadol (§ 205 ods. 3 O. s. p.).

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že nárok žalobcu na náhradu škody je premlčaný. Žalobca v konaní uplatnil nárok na bolestné vo výške 2.880-eur (186,25 bodov). O tom, že mu vznikla škoda v tejto výške, sa žalobca musel dozvedieť

z II. Doplnku k znaleckému posudku č. 117/2001 zo 07. 03. 2002 (č. 1. 42), ktorý bol podaný v rámci vyšetrovania. V tomto II. doplnku znalci [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] ohodnotili bolestné počtom bodov 186,25. 3 - ročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku na náhradu škody vo forme bolestného tak začala plynúť dňa 08. 03. 2002 a uplynula dňom 07. 03. 2005. Žalobca podal žalobu na súd prvého stupňa až dňa 16. 09. 2011, teda oneskorene. Možno tiež vychádzať z ustálenej judikatúry, podľa ktorej premlčacia doba v prípade nároku na bolestné začne plynúť ukončením liečebného procesu, resp. ustálením zdravotného stavu poškodeného. Keďže znalci už dňa 07. 03. 2002 obodovali bolestné, najneskôr v tento deň musel byť zdravotný stav žalobcu ustálený natoľko, že bolestné bolo možné obodovať, t.j. vyčíslieť. Už tohto dňa teda žalobca mohol požiadať o vyhotovenie znaleckého posudku na účely zistenia výšky bolestného. Preto najneskôr dňa 08. 03. 2002 začala plynúť 3 - ročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku na bolestné v zmysle § 22 ods. 1 prvá veta zák. č. 58/1969 Zb., ktorá uplynula dňom 07. 03. 2005.

Odvolačia argumentácia žalobcu v prípade premlčania nároku na bolestné neobstojí. Pre počiatok plynutia premlčacej doby v prípade nároku na bolestné totiž – ako je to uvedené vyššie – nie je rozhodujúce, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. 02. 2008. č. k. 5 T 18/02. Rozhodujúce je, kedy bol zdravotný stav žalobcu ustálený natoľko, že bolo možné bolestné bodovo ohodnotiť.

Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že 3 - ročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie tohto nároku v zmysle § 22 ods. 1 prvá veta zák. č. 58/1969 Zb. začala žalobcovi plynúť deň nasledujúci po dni, keď došlo k nesprávnemu úradnému postupu príslušníkov Policajného zboru SR, teda dňa 06. 07. 2001 a uplynula dňom 05. 07. 2004. Tento nárok by bol premlčaný aj v prípade, ak by sa vychádzalo z toho, že premlčacia doba začala plynúť až po ukončení liečenia žalobcu, teda dňom 05. 09. 2001. V takom prípade by totiž premlčacia doba uplynula dňom 05. 09. 2004. Rovnako by bol nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy premlčaný aj v prípade, ak by sa premlčanie tohto nároku spravovalo ustanovením § 101 Obč. zák. V takom prípade by žalobca mohol právo vykonať po prvý raz dňa 06. 07. 2001 a tohto dňa by teda začala plynúť 3 - ročná premlčacia doba v zmysle § 101 Obč. zák.

Vzhľadom na to, že za škodu podľa zák. č. 58/1969 Zb. zodpovedal štát, nevyžadoval tento zákon pre počiatok behu premlčacej doby na rozdiel od ust. § 106 ods. 1 Obč. zák. vedomosť poškodeného o tom, kto za škodu zodpovedá, resp. ktorý orgán štátu škodu spôsobil (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo 16. 05. 2002. sp. zn. 25Cdo 1100/2000). Odvolací sud však súhlasí so súdom prvého stupňa, že žalobca sa musel dozvedieť o tom, kto škodu spôsobil a o tom, že škoda vznikla v súvislosti s výkonom právomoci orgánu verejnej moci najneskôr dňa 28. 02. 2008, keď Krajský súd v Banskej Bystrici vyhlásil rozsudok č. k. 5 T 18/02. Nemožno opomenúť, že v uvedenej trestnej veci bol žalobca sám jedným z obžalovaných a bol aj právoplatne odsúdený. V tomto prípade teda 3 - ročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku (ak by sa vychádzalo z toho, že pre počiatok plynutia premlčacej doby je rozhodujúca aj vedomosť o tom, kto za škodu zodpovedá) uplynula dňom 28. 02. 2011 a nárok by aj v tomto prípade bol premlčaný.

Argumentácia žalobcu, že zák. č. 58/1969 Zb. umožňuje poškodenému škodu na zdraví požadovať bez časového obmedzenia, je nesprávny. Zák. č. 58/1969 Zb. síce v § 22 ods. 2 veta za bodkočiarkou vylučuje v prípade škody na zdraví 10 - ročnú objektívnu premlčaciu dobu, ale to neznamena, že poškodený môže nárok na náhradu škody na zdraví uplatniť bez časového obmedzenia. Aj v prípade škody na zdraví totiž platí ust. § 22 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb., ktoré upravuje subjektívnu premlčaciu dobu na uplatnenie nároku na náhradu škody vrátane škody na zdraví. Nárok žalobcu je premlčaný práve z hľadiska uplynutia subjektívnej premlčacej doby upravenej v § 22 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb.

Pokiaľ ide o odvolaciu argumentáciu žalobcu týkajúcu sa medzinárodných dokumentov (uznesenie Valného zhromaždenia OSN z 21. 03. 2006, štúdia prof. van Bovera, prípad Medzinárodného trestného tribunálu pre bývalú Juhosláviu Anto Furundžija, rozhodovanie ESLP), súd prvého stupňa sa s touto argumentáciou podrobne a vyčerpávajúco vysporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku (viď str. 31 až 33 odôvodnenia napadnutého rozsudku). Odvolací súd sa v tomto ohľade v celom rozsahu stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa a poukazuje na ne. V odvolaní žalobca svoju argumentáciu doplnil o poukaz na uznesenie Európskeho parlamentu z 01. 02. 2007 obsahujúce odporúčanie Komisie týkajúce sa premlčacej doby v prípadoch škody na zdraví a smrteľných úrazov. Odvolací súd pripomína, že uznesenia Európskeho parlamentu nie sú pre súdy SR záväzné a tým viac sa to týka uznesení, ktoré majú iba odporúčací charakter.

Z toho vyplýva, že napadnutý rozsudok je z hľadiska odvolacích dôvodov vecne správny a preto ho odvolací súd potvrdil podľa § 219 ods. 1 O. s. p.“

Podstatou sťažnosti sťažovateľa na porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru, základného práva na život a jeho ochranu podľa čl. 15 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 2 ods. 1 dohovoru, základného práva na ochranu zdravia podľa čl. 40 ústavy a čl. 22, čl. 25 deklarácie, základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ods. 1 ústavy, základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 ústavy, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, práva na rovnaké zaobchádzanie podľa čl. 33 ústavy, zákazu diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru v spojení s čl. 2 ods. 1 a s čl. 13 dohovoru postupom a rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 129/2013-119 zo 4. mája 2015 je jeho nesúhlas s právnym posúdením premlčania práva sťažovateľa na bolestné a náhradu nemajetkovej ujmy, ako aj jeho tvrdenie, že krajský súd mal prihliadnuť i na doplnenie jeho odvolania doručené však až po uplynutí odvolacej lehoty.

Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného odôvodnenia rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré sťažovateľ v odvolaní nastolil. Vysvetlil, ako dospel k záveru o tom, že právo sťažovateľa na bolestné a náhradu nemajetkovej ujmy sú premlčané, uviedol, kedy a z akých dôvodov premlčacie doby uplynuli, a zaoberal sa i argumentmi, ktorými podporil sťažovateľ svoje tvrdenia o tom, že ním uplatnené práva premlčaniu nepodliehajú. Rovnako tak presvedčivo vysvetlil i to, z akých dôvodov neprihliadol na doplnenie odvolania sťažovateľa. Krajský súd teda neponechal bez povšimnutia odvolacie argumenty sťažovateľa, ktoré mali pre vec podstatný význam. Odôvodnenie jeho rozhodnutia preto spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inšinciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody. Ústavný súd poukazuje i na skutočnosť, že nie je a ani nemôže byť súdom skutkovým, t. j. jeho úlohou nie je nahrádzať činnosť všeobecných súdov.

Ústavný súd je toho názoru, že v prípade sťažovateľa nemožno považovať závery rozsudku krajského súdu za také, ktoré by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie sťažovateľom označených základných práv alebo slobôd.

Ústavný súd poukazuje i na to, že právne posúdenie otázky premlčania nároku na bolestné, ale i náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom rozsudkom krajského súdu vo veci sťažovateľa je založené na rovnakom prístupe, aký je pravidelne judikovaný (ako na to poukázali v odôvodnení svojich rozhodnutí i všeobecné súdy vo veci sťažovateľa). Pokiaľ ide o premlčanie práva na bolestné, je možné dodať, že z ustálenej súdnej praxe je zrejmé, že pri nárokoch zo zodpovednosti za nesprávny úradný postup sa uplatňuje iba jediná, a to subjektívna premlčacia doba podľa § 22 ods. 1 zákona o zodpovednosti štátu za škodu, ktorá začína plynúť okamihom, keď sa poškodený o vzniku škody dozvedel, teda keď zistil skutkové okolnosti, z ktorých je možné vyvodit' vznik škody a orientačne aj jej rozsah tak, aby bolo možné tiež určiť približne výšku škody v peniazoch (napr. Najvyšší súd Českej republiky, rozsudok sp. zn. 25 Cdo 1793/2004 z 30. augusta 2006). Vo vzťahu k premlčaniu práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch súdna prax zhodne uzavrela, že premlčacia doba v týchto prípadoch začína plynúť deň nasledujúci po dni, keď došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ktorým bola škoda spôsobená.

Ústavný súd tak nezistil, že by relevancia námietok sťažovateľa smerujúcich proti napadnutému rozsudku krajského súdu v kontexte posúdenia možného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru umožnila dospieť k záveru, ktorý by odôvodňoval vyslovenie porušenia uvedených práv.

Ústavný súd sa stotožňuje so záverom všeobecných súdov, podľa ktorého ani v dôsledku právnej kvalifikácie trestného činu, ktorým bola sťažovateľovi spôsobená škoda, resp. nemajetková ujma, nemožno dospieť k záveru, že tieto práva sťažovateľa premlčaniu nepodliehajú. V súlade s princípom ústavne konformného výkladu všeobecné súdy vyriešili i otázku momentu začiatku plynutia premlčacej lehoty, a to aj pokiaľ ide o bolestné, kde za rozhodujúci moment považovali vyhotovenie bodového ohodnotenia zranenia sťažovateľa. Rovnako tak okolnosť, že odvolací súd neprihliadol na obsah doplnenia sťažovateľom podaného odvolania s poukazom na to, že sťažovateľ doplnil odvolanie oneskorene, nemožno považovať za porušenie sťažovateľových procesných práv, keďže tento záver je súladný so zmyslom a účelom príslušných procesnoprávných noriem, na ktoré odkázal i odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia.

Iba to, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu vyjadreným v napadnutom uznesení nestotožňuje, ešte nemôže zakladať splnenie podmienok prijateľnosti jej sťažnosti.

Pre úplnosť ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 22 a čl. 25 Všeobecnej deklarácie ľudských práv uvádza, že vzhľadom na to, že Všeobecná deklarácia ľudských práv nebola vyhlásená podľa čl. 7 ústavy ani podľa § 1 a § 4 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, nemá tento dokument povahu prameňa práva Slovenskej republiky, ale len povahu politického dokumentu. Nejde teda o medzinárodnú zmluvu, ktorá by bola Slovenskou republikou ratifikovaná a vyhlásená v Zbierke zákonov Slovenskej republiky spôsobom ustanoveným zákonom v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy. Predmetom konania preto nemôže byť sťažnosť sťažovateľa v tej časti, v ktorej namieta porušenie práva deklarovaného medzinárodným dokumentom, ktorý nemá povahu prameňa práva. Ústavný

súd preto aj v tejto časti sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú (obdobne napr. II. ÚS 18/97, I. ÚS 176/03, I. ÚS 18/06, III. ÚS 55/02, III. ÚS 165/05, III. ÚS 96/07).

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2016